

Selectiecriteria monumentale en waardevolle bomen en beschermenswaardige gebieden

20 december 2018

Sinds 2014 is een kapvergunning alleen nog vereist voor aangewezen waardevolle of monumentale bomen en voor bomen die gelegen zijn in aangewezen beschermenswaardige gebieden. Daarnaast kan in een bestemmingsplan bepaald zijn dat een vergunning nodig is voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden, waar in sommige gevallen ook het kappen van een boom onder valt. Voor het overgrote deel is het kappen, rooien, verplanten en sterk snoeien van bomen in de gemeente Velsen echter vergunningsvrij geworden.

In dit document is vastgelegd aan welke criteria een boom of een gebied moet voldoen om te worden aangewezen als zijnde monumentaal of waardevol.

Criteria aanwijzing monumentale en waardevolle bomen

Wanneer een boom voldoet aan de criteria zoals die hieronder uiteengezet zijn, kan het college deze boom aanwijzen als zijnde waardevol dan wel monumentaal. Naast de basisvoorwaarden waar een boom aan moet voldoen om aangewezen te kunnen worden als monumentaal of waardevol, dient de boom ook aan ten minste één van de aanvullende voorwaarden te voldoen. De lijst met door het college aangewezen monumentale en beschermde bomen zal ongeveer elke tien jaar worden geactualiseerd.

Monumentale bomen

- Geschatte leeftijd minimaal 80 jaar; deze minimale eis geldt niet voor gedenkbomen of bomen met cultuurhistorisch waardevolle elementen;
- Goede conditie en minimale verwachte levensverwachting van ten minste 5 jaar;
- Goede beeldkwaliteit en karakteristiek beeld, passend bij de soort.

Waardevolle bomen

- Geschatte leeftijd minimaal 50 jaar; deze minimale eis geldt niet voor gedenkbomen of bomen met cultuurhistorisch waardevolle elementen;
- Goede conditie en minimale verwachte levensverwachting van 10 jaar;
- Goede beeldkwaliteit en karakteristiek beeld, passend bij de soort.

Aanvullende voorwaarden

Naast deze basisvoorwaarden dienen de bomen ten minste te voldoen aan één van onderstaande voorwaarden:

Ruimtelijke betekenis

1. De Beeldbepalend
 - boom is door zijn grootte, vorm en verschijning onvervangbaar voor het karakter van de omgeving,
 - De boom vormt een onderdeel van een geheel in tact zijnde boomgroep of uniforme laanbeplanting die een karakteristieke structuur in stad of landschap zichtbaar zou maken.
2. Zeldzaamheid
 - De boom is de dikste, oudste of hoogste in de gemeente, regio of provincie.

Monumentwaardigheid

3. Dendrologische waarde
 - De boom is voor Velsen van een zeldzame soort, variëteit of hoge leeftijdsklasse.
4. Cultuurhistorische waarde
 - De boom maakt deel uit van een monumentale omgeving of een cultuurhistorisch waardevol object of staat op een historisch belangrijke plaats,
 - Markeringsboom: geplant ter markering, zoals grensbomen in het agrarisch gebied of bakenbomen langs de rivieren,
 - Kruis- of kapelboom: geplant naast een kapel of kruisbeeld om de locatie te benadrukken,
 - Bijzondere vorm: bijvoorbeeld kunstsnoeivorm, aanplant of groei.
5. Gedenkboom
 - Herdenkingsboom: geplant ter gelegenheid van een belangrijke maatschappelijke gebeurtenis, bijvoorbeeld nationale boomplantdag, geboorte, huwelijk of kroning binnen het koningshuis.
6. Landelijk monument

- De boom maakt onderdeel uit van het Landelijk register Monumentale Bomen van de Bomenstichting.

Ecologische betekenis

7. Natuurwaarde

- De boom heeft een ecologische betekenis doordat er zeldzame planten of dieren in leven (belangrijke functie in het ecosysteem),
- De boom vormt een belangrijke schakel in de ecologische structuur,
- De boom heeft een bijzondere genetische waarde (inheems genenreservoir).

Educatieve betekenis

8. Educatie

- Indien van belang voor scholing, onderwijsdoeleinden.

Beschermenswaardige gebieden

De gemeente kan gebieden aanwijzen als waardevolle beschermwaardige gebieden waarvoor de kapvergunningsplicht blijft gelden, wanneer voldaan wordt aan één van de hieronder genoemde omschrijvingen. Bomen met een stamdiameter van 15 centimeter of meer op een hoogte van 130 centimeter of meer zijn in deze waardevolle gebieden kapvergunningsplichtig.

Gebieden met een monumentale status en vergelijkbare gebieden

- Buitenplaatsen en landgoederen.
- Begraafplaatsen.
- Vergelijkbare gebieden die geen monumentale status hebben, maar door hun ligging in de duinrand, het aanwezige reliëf, de cultuurhistorische betekenis, de ouderdom en diversiteit van de houtopstanden in de zin van de kapverordening als even waardevol worden beschouwd.

Gebieden van hoge landschappelijke waarde/ groene buffers

De resterende groene gebieden tussen kernen onderling en tussen de kernen en de duinrand. Hier is sprake van kleinschalige landschapselementen zoals houtsingels, houtwallen die kenmerkend zijn voor deze landschappen en een belangrijke bijdrage leveren aan de ecologische waarde. De waarde van deze gebieden en landschapselementen zijn beschreven in het landschapsbeleidsplan (vastgesteld door gemeenteraad in 2009).

Delen van de bebouwde kom van Velsen

Er zijn delen van de bebouwde kom die om verschillende redenen in aanmerking komen.

- Historisch dorpsgezicht of historische dorpskern
- Bijzondere omgeving of bijzonder karakter van de wijk of buurt
- Bijzondere landschappelijke waarde, cultuurhistorische waarde, aardkundige / archeologische waarde of natuurwaarde
- Parkachtige omgeving van een buurt of wijk.

Deze gebieden kenmerken zich door hun ontstaansgeschiedenis.

Bestaande bos- of parkgebieden en buitenplaatsen werden verkaveld en uitgegeven voor de bouw van villa's. De bebouwing werd "in het bos" gebouwd; de bestaande bebouwing bossage en onderbegroeiing werden daarbij zoveel mogelijk gespaard. De beplanting is daardoor vaak ouder dan de bebouwing. Er is sprake van een ruime verkaveling die gedomineerd wordt door groen. Bebouwing is vaak (gedeeltelijk) aan het zicht onttrokken.

De gebieden kenmerken zich door dit groene, bosachtige karakter, waarbij tegelijk sprake is van weinig openbaar groen. De houtopstanden zijn door hun kwantiteit en kwaliteit zo beeldbepalend en kenmerkend dat bescherming gewenst is.